

Moció de la Junta de Portaveus sobre la vulneració dels drets humans i degradació de la democràcia a Nicaragua

Sabadell, com moltes altres poblacions del nostre país i de la resta del món, als anys vuitanta i noranta del segle passat va mantenir una relació estreta amb Nicaragua, a través de l'Agermanament amb la ciutat de Matagalpa, com a mostra de solidaritat amb la Revolució Sandinista. Entitats de la ciutat, amb la participació de la ciutadania i amb el suport institucional, van dur a terme accions de solidaritat i projectes de cooperació amb la població de Nicaragua. Una d'aquestes entitats va ser la mateixa Lliga dels Drets dels Pobles, que va desenvolupar projectes a Matagalpa i va mantenir lligams amb organitzacions socials.

El 1979, un moviment popular liderat pels sandinistes del Frente Sandinista de Liberación Nacional (FSLN) va acabar amb la dictadura dels Somoza, que, amb el suport dels EUA, havien governat de forma despòtica durant més de quaranta anys en benefici exclusiu d'unes elits, que espoliaven els recursos del país, mentre la majoria de la població vivia en condicions precàries.

La Revolució Sandinista va representar un alè d'esperança per a molts països que es trobaven en la mateixa situació i, un cop assolit el poder i sense renunciar a la democràcia, va posar en marxa un ampli programa de transformació nacional: campanya d'alfabetització massiva, millores en la sanitat i l'educació, reforç de la producció mitjançant el cooperativisme i empoderament de la població, posant especial èmfasi en les comunitats camperoles i en els barris populars de les ciutats i reforçant el paper de la dona en tots els àmbits de la societat.

L'oposició dels EUA al nou govern va implicar la creació i finançament d'un moviment contrarevolucionari, que amb les seves actuacions armades va desestabilitzar el país i va generar les condicions perquè el FSLN perdés les eleccions de 1991 i cedís democràticament el poder.

A les eleccions del 2006 el FSLN va recuperar el govern. Tanmateix, els seus líders, l'antic dirigent sandinista Daniel Ortega i la seva esposa Rosario Murillo, havien transformat el moviment radicalment, tot assolint el control del partit, després d'expulsar les veus discrepants. A continuació, amb el suport de l'oligarquia tradicional i de la dreta més retrògrada, van anar degenerant les estructures pròpies d'un estat de dret. La situació es va fer insostenible a partir de l'abril del 2018 amb la brutal repressió d'un ampli moviment de protesta en contra de les retallades dels serveis de l'Institut Nicaragüenc de la Seguretat (INSS). Més de 300 persones, la majoria joves, van ser aleshores assassinades per les forces de seguretat i paramilitars.

A partir d'aquests fets i amb l'excusa d'una pretesa lluita antiimperialista, la vulneració dels drets humans i les llibertats conculcades han evolucionat a pitjor: repressió, morts al carrer, presos polítics, prohibició de partits de l'oposició, pantomimes electorals sense observadors i amb candidats de l'oposició a la presó, prohibició d'entrada al país d'organismes internacionals de drets humans, nepotisme, enriquiment de la família i cúpula governamental, convertits en els grans empresaris del país, tancament dels mitjans de difusió independents i de més de 3.000 associacions ciutadanes, i expulsió del país de centenars d'organitzacions no governamentals (ONG), moltes d'elles al servei de la població més empobrida.

En l'àmbit institucional, s'ha imposat la instrumentalització de la justícia, la manca de separació de poders i el control total de les institucions per part del poder executiu. A més,

s'han aprovat un seguit de canvis legislatius de caràcter regressiu, que atempten contra els drets humans i les llibertats democràtiques. Entre aquests canvis destaquen la Llei de Regulació d'Agents Estrangers, que obliga a totes les persones i organitzacions amb finançament exterior a una supervisió estricta i a no intervenir en qüestions de política interna; la Llei Especial sobre Ciberdelinqüència, que censura els mitjans de comunicació digitals; la reforma de la Constitució, que introdueix la presó a perpetuïtat pels autors de delictes d'odi definits de forma imprecisa, i la modificació del codi Processal Penal, que passa de quaranta-vuit hores a noranta dies el temps de detenció dels acusats per delictes de rellevància social. Aquest darrer canvi ha legalitzat la presó pels dissidents i ha fet possible que les darreres eleccions del novembre del 2021 se celebressin amb la detenció, empresonament i incomunicació prèvia de diversos líders opositors, set dels quals eren candidats a la presidència. La llista completa de presos polítics en aquells comicis va arribar a 167. El mes de gener de 2023, de 245 presos polítics que hi havia, el 9 de febrer en van expulsar 222 cap als Estats Units de forma arbitrària i injusta, després de canviar-los la pena de presó per la de desterrament i privar-los a perpetuïtat de tots els seus drets polítics i ciutadans, inclosa la nacionalitat. L'acusació: "traïció a la pàtria". Pocs dies després, el 15 de febrer, van aplicar la mateixa acusació i pena a 94 persones més, entre elles els escriptors Sergio Ramírez i Gioconda Belli, el bisbe auxiliar de Managua, Silvio Báez, i l'excomandant de la revolució Luis Carrión. Per emparar aquestes decisions il·legals i anticonstitucionals, l'Assemblea Nacional va decidir inesperadament modificar la Constitució.

Aquests fets han estat denunciats públicament en resolucions del Consell de Drets Humans de les Nacions Unides (CDHNU), de l'Organització d'Estats Americans (OEA), de la Cort Interamericana de Drets Humans (CIDH) i del Parlament Europeu (PE), en informes d'organitzacions independents, com Amnesty International o Human Rights Watch, i per testimonis contrastats i fiables procedents de l'interior de Nicaragua

Per tots aquests arguments i en reconeixement dels lligams existents entre Sabadell i Nicaragua a través de l'Agermanament amb la ciutat de Matagalpa la Junta de Portaveus adopta el següent

ACORD

PRIMER.- Transmetre a les autoritats nicaragüenques l'exposició d'aquesta moció amb les següents peticions:

1. El final de la repressió i de la impunitat dels repressors, la restitució de tots els drets polítics i ciutadans dels 222 presos polítics expulsats del país i de 94 persones més, l'alliberament de la resta de detinguts i empresonats per raons polítiques, el retorn dels exiliats i de les organitzacions no governamentals (ONG) expulsades i el respecte estricte dels drets humans i democràtics de la ciutadania nicaragüenca.
2. La reversió dels canvis legislatius que atempten contra els principis propis d'un estat de dret i la convocatòria d'eleccions democràtiques lliures i supervisades internacionalment per organitzacions independents.

SEGON.- Fer arribar al Govern Espanyol, a través del Ministeri d'Assumptes Exteriors, la nostra inquietud per la situació actual que es viu a Nicaragua.

Sabadell, 2 de març de 2023.